

HELENA SZMUNESS

ur. 1948; Kemerowo, Rosja

Miejsce i czas wydarzeń	Nowy Jork, lata siedemdziesiąte
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", życie codzienne, emigracja

Kariera naukowa ojca w Nowym Jorku

Po wyjeździe spędziliśmy kilka, wspaniałych dla mnie, miesięcy we Włoszech, gdzie ja latałam od muzeum do muzeum, od kościoła do kościoła i tylko pałam czy oglądając te wszystkie wspaniałości, o których nie miałam pojęcia przedtem. W lutym [19]69 roku wszystkie papiery zostały załatwione i przyjechaliśmy do Nowego Jorku, gdzie ani moja matka ani mój ojciec nie mieli pracy. Moja matka poszła do jakiejś fabryki, gdzie pracowała przez kilka miesięcy szyjąc krawaty czy coś takiego. A mój ojciec był bliski absolutnego załamania.

Stała się taka ciekawa historia, że on, żeby się nie załamać kompletnie, poszedł do jakiejś medycznej biblioteki i wyciągnął sobie jakieś materiały do czytania. Wyciągając te materiały musiał podać swoje nazwisko. I raptem przez megafon poproszono go, żeby podszedł do stolika tam, gdzie wydawano te książki. Tam czekał jakiś młody człowiek, który się przedstawił, powiedział, że zna nazwisko mojego ojca bardzo dobrze z jego prac naukowych. Zapytał, co on tu robi. I zaproponował pierwszą pracę mojemu ojcu w Nowym Jorku. On najpierw poszedł pracować jako laborant bodajże. Ale w ciągu roku miał własne laboratorium, własny zespół ludzi i własne badania. W ciągu paru lat udało mu się wypróbować z powodzeniem pierwszą szczepionkę na wirusowe zapalenie wątroby typu B, hepatitis B. To było wielkie wydarzenie naukowe. Pisały o tym wszystkie gazety światowe na pierwszej stronie dlatego, że ta hepatitis B ma to do siebie, że ktoś kto przeszedł przez hepatitis B bardzo często zapada potem na raka wątroby. I w związku z tym strasznie dużo ludzi umierało nie na samo hepatitis B, ale na raka wątroby. Jemu się udało zrobić pokazowe badanie, jeśli chodzi o skuteczność tej szczepionki. Metodologia tych badań dzisiaj jest czymś absolutnie obowiązującym w świecie naukowym. Bardzo szybko potem zachorował na raka mózgu i zmarł w ciągu roku. Jego laboratorium w Nowym Jorku zostało nazwane jego imieniem.

Data i miejsce nagrania	2013-05-13, Londyn
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"